

תפ"ח 52738/01/12 - המאשימה, מדינת ישראל נגד הנואשות, أنها קומשין, הובאה באמצעות שב"ס, מרינה טרנסנקו, הובאה באמצעות שב"ס

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 52738-01-12 מדינת ישראל נ' קומשין (עוצר) וOTH'

23 אוקטובר 2014

בפני כב' השופטת נורית אחיטוב, אב"ד

כב' השופטת מרים דיסקין

כב' השופט רענן בן-יוסף

המאשימה

מדינת ישראל

על-ידי ב"כ עוזי ס. פישר-אהרון

נגד

הנאשות

1. أنها קומשין (עוצרה) - הובאה באמצעות שב"ס

על-ידי ב"כ עזה"ד ק. צווטקוב ומ. ברינין

2. מרינה טרנסנקו (עוצרה) - הובאה באמצעות שב"ס

על-ידי ב"כ עזה"ד נ. סימון ו'. מץ

הכרעת דין

השופטת מ' דיסקין:

מבוא

עובדות ואשמה

עמוד 1

במרכזו של כתוב האישום נשוא הכרעת דין זו מעשה רצח אכזרי ונטול עכבות בו קופחו חיו של ד"ר אלן ללו (להלן: "המנוח").

כעולה מעובדות כתוב האישום, ביום 11.12.26 (להלן: "יום הרצח"), הגיעו אנה קומשין (להלן: "נאשמת 1" או "אנה") ומרינה טרנסנקו (להלן: "נאשמת 2" או "מרינה") לבתו של המנוח ברחוב התניא 2 בת"א (להלן: "הדירה") לאחר שזהה הזמין להגיע אליו יחד, לשם מתן שירות רפואי.

לפגישה זו קדמה פגישה אחרת שהתקיימה בדירה שבוע קודם לכן בין המנוח לאנה, ובמה סיפקה אנה למנוח שירות רפואי בגין תשלום כספי. סמוך לאחר מכן סיכמו להיפגש שוב, הפעם בהרכבת מורתב יותר, שיכלול חברות נוספת של אנה.

וכך, ביום הרצח, בשעה 23:00 לערך, הגיעו הנאשמות לבתו של המנוח זהה קיבל את פניהן, הכנסו לדירה וכייד אותה במשקאות אלכוהוליים. הנאשמות ניצלו את האמון שננתן בהן המנוח, הסיחו את דעתו ובכחש הכניסו למיטה שתהה כדור אקסטי שהיה ברשותן.

סמוך לאחר מכן, עברה זירת ההתרחשות לחדר השינה. הנאשמות החלו להתפשט והמנוח המתין להן עירום בMITTEDו בחדר השינה. בשלב זה, אליבא דכתב האישום, גמלה לבין של הנאשמות החלטה לגרום למוות של המנוח תוך שימוש באליומות קשה, וכל זאת כדי לשודו אותו ולמנוע ממנו את האפשרות להתנגד להן.

על פי הנטען, הנאשמות פועלו בצוותא חד ובשיתוף פעולה מלא לאורך כל הדרך. תחילת רקמו יחד תוכנית מפורטת לשודו את המנוח, ובפועל, כשהגיעו לדירה ביצוו בצוותא את מעשה הרצח, כשכל אחת נוטلت בו חלק.

בהתאם לעובדות כתוב האישום, מעשה הרצח החל כאשר נאשمت 2 הביאה לחדר השינה שני סכינים שננטלה מהמטבח בדירה. היא מסרה את אחד הסכינים לנאשمت 1 יחד ודרכו את המנוח תשע פעמים, בעיקר באזור החזה והצואר. אחת הדקירות גרמה לנזק קטלני בוריד הראשי של הצואר ודקירה נוספת נספה דרכה לריאה הימנית של המנוח. כמו כן, נטען כי בטרם דקרו הנאשמות את המנוח, כמתואר לעיל, הן הניחו כרית על פניה ובכך מיתנו את יכולתן להתנגד.

בשלב זה, הדקירות הרבות בגופו של המנוח גרמו לדימום מסיבי, אך הוא עדין לא נפח את נשמתו. لكن ובמטרה להחיש את המנות המתווכן, דחפו הנאשמות את המנוח מהמיטה והפינו אותו לרצפה, ושם הלבשו על ראשו שתי שקיות נילון והדקנו אותן על צווארו.

לאחר מכן, ערכו חיפוש בדירה ובחפשו של המנוח ומצאו כסף מזומנים בסך של 100 אירו ו-₪200. הן לקחו את הכספי וחילקו אותו ביניהן. כמו כן, ניתקו מהחטף מכשיר טליזיה מסוג LCD Samsung שהיה קבוע בסלון הדירה.

בכוונה להעלים מהדירה ראיות שעשוות לקשר אותן לאירוע הרצח אספו הנאשמות כלים ובחפצים שונים בהם השתמשו בדירה. בין היתר, אספו את שני הסכינים, כסות ובקבוקים מהם שטו ושני מכשירי טלפון סלולריים שהיו שייכים למנוח. את החפצים הניחו בשקט (להלן: "**שquit הראיות**").

עוד נטען, כי בטרם עזבו את הדירה ניגשו הנאשמות אל המנוח, שנותר מוטל לצד המיטה כשהוא מתבוסס בדמותו ושקיות הנילון חבושות על ראשו, הניחו עליו שמיכה ובדים שונים, שפכו משקה אלכוהולי בסמוך אליו והיצתו את החדר. מיד לאחר מכן, עזבו את הדירה, כשהן לוקחות איתן את שquit הראיות ואת הטליזיה שתלשו מהקיר. מהדירה נסעו במונית לכטבת מגוריין באשדוד, אך בהתקרבן לכתובת מגוריין התרחקו מהרחוב בו הן מתגוררות, זרקו את שquit הראיות

לפח הזבל וחזרו לביתן עם הטלויזיה והכסף המזומן שגנבו מהמנוח.

למחרת היום נמצא בדירה גופת המנוח כשהיא שרופה וחבולה.

על יסוד עובדות אלה הועמדו הנאשומות לדין בעבירות הבאות:

1. קשירת קשר לביצוע פשע (גנבה ע"י שלילת כשר התנגדות) - עבירה על סעיף 499(א)(1) יחד עם סעיף 327 וסעיף 383 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "החוק").
2. רצח בכוונה תחילה - עבירה על סעיף 300(א)(2) לחוק יחד עם סעיף 29(א) לחוק.
3. רצח תוך ביצוע עבירה (שוד) - עבירה על סעיף 300(א)(3) לחוק ביחד עם סעיף 402 לחוק, יחד עם סעיף 29(א) לחוק.
4. רצח כ שנעבירה עבירה אחרת (שוד) לשם הימלטות מעונש - עבירה על סעיף 300(א)(4) לחוק יחד עם סעיף 29(א) לחוק.
5. הצתה - עבירה על סעיף 448(א) לחוק יחד עם סעיף 29(א) לחוק.
6. השמדת ראייה - עבירה על סעיף 242 לחוק יחד עם סעיף 29(א) לחוק.
7. שיבוש מהלכי משפט - עבירה על סעיף 244 לחוק, יחד עם סעיף 29(א) לחוק.

קו ההגנה

הדרך בה הלקו הנאשומות בהצגת גרסתן לאיורע החל מהחקירה במשטרה וכלה בעדותן בבית המשפט, הייתה שונה בתכלית, כמעט הפוכה, יש לומר.

נאשمت 1, أنها, מיד בחקריתה הראשונה, הודתה במעשה הרצח ומסרה אודוטוי פרטיטים רבים, לרבות פרטים מוכנים ומידע מפליל ביחס למירינה. כמו כן, שעות ספורות לאחר מעצרה ערכה שחזור בזירת הרצח ובמהלכו מסרה פרטים שהתיישבו היטב עם ממצאי הזירה ועם הودאתה ואף האירו את עני החוקרים ביחס לאופן המדיוק שבו התרחש הרצח.

أنна דבקה בגרסהה גם בחקרותיה המאוחרות, ולמעשה, נותרה עקבית לכל אורך הדרך. גם בעדותה בבית המשפט לא חזרה בה ולא התנעעה לחליות מאותה גרסה ספונטנית. עם זאת, בעדמה מעלה דוכן העדים הייתה נחרצת פחותה ואף שינתה כמעט את גרסתה הראשונית. ואולם, בחינת העדות מלמדת כי אין מדובר בהבדלים מהותיים, אלא בשינויים מינוריים שבאו לידי ביטוי בעיקר בהפחחת חלקה במעשה הרצח עצמו ובהדגשת מצב השכורת בו, לטענתה, הייתה שരואה.

במסגרת סיוכמי ההגנה ביקשו הסגנורים כי בית המשפט יעדיף את הגרסה שמסרה أنها על פניה גרסתה של מירינה. מעבר לכך, עתרו לאמץ את עמדתם, ולפיה, עדותה של أنها בבית המשפט משקפת נאמנה את שהתחולל בדירה בעת הרצח ובסימון לו, במובן זה שככל שיש שינוי בין העדות לבין ההודהה במשטרה יש להעדיף את הגרסה המאוחרת שנמסרה בבית המשפט.

דרךה של נאשمت 2, מרינה, הייתה כאמור אחרת ועברית שניים ופיטולים. בתחילת חקירותיה במשטרה הכחישה כל קשר לאיורע הרצח וטענה שמדובר לא נכהה בדירת המנוח. לאחר מכן שמרה על זכות השתקה וסירבה לענות על שאלות ורק בשלב מאוחר יותר הודתה במעורבותה ומסרה את גרסתה לרצח. דא עקא, שבعدותה בבית המשפט מסרה גרסה חדשה, ולפייה, היא איננה זוכרת שום פרט ממשמעו תיל הרצח, שכן, מחתמת שכורתה היא נרדמה זמן קצר לאחר הגעתה לדירה והתעוררה רק למחמת היום, בيتها באשדוד.

יש להזכיר, כי חurf הגסה שמסרה מרינה בבית המשפט, ההגנה אינה כופרת בחלוקת ביצוע הרצח. אך בה בעת, טוענים סגורה לפגם באמיותות הودאותה, זאת בשל שימוש באמצעותי פסול בחקירה ופגיעה בזכות ההיוועצות.

מרכז הקובד של טיעוני ההגנה נסב סביר מ对照检查 הנפשי של הנאשומות בעת ביצוע הרצח. בהקשר זה ניסו הסוגרים לבסס שתי טענות שונות: האחת, טענת השכורות, והשנייה, טענה של ענישה מופחתת, לפי סעיף 300א'(ג) לחוק. טענה נוספת זו שיכת למעשה ומעצם טיבה לשלב של גזירת הדין ואין לה קשר מעשי לשלב קביעת העובדות והכרעת הדין, בו אני נמצאים. אולם, יחד עם זאת, מאחר ויסוד הטיעון נועז בעובדות שנבחנות במסגרת זו ומאחר והסוגרים בחרו להעלותה כבר בשלב זה והتبיעה אף התיחסה לסוגיה בסיכוןיה, הרי שבבואנו בתחום את גדר המחלוקת לא ניתן להתעלם מטענה זו.

מן היבט העובדתי כמעט ולאן מחלוקת בין הצדדים. שני הצדדים רואים בגרסתה של אנה את הבסיס העובדתי לאופן התרחשויות האירועים בליל הרצח. אמנם, ההגנה טוענת, כאמור, שתיאורה של אנה בבית המשפט הוא משקף נכוןה את שהתרחש בליל הרצח, אך כפי שנראה להלן, הפער בין ההודאה שמסרה אנה במשטרה לבין הגסה עליה העידה בבית המשפט אינו כה גדול, וליבת הגרסאות דומה עד מאד.

ניגש איפוא לבחינת הריאות.

תמצית נסיבות המעצר והחקירה במשטרה

לשם שלמות הירעה העובדתית ולמען הבנת טענות הצדדים על רקע מכלול נתוני המקרה, נסקור את הריאות על פי סדרן הcronological ובהתאם להשתלשות העניינים בפועל. תחילת נגולל בתמצית את נסיבות מעצרן של הנאשומות, לאחר מכן, נפנה לבחון את ההודאות שמסרו בחקירהן ואת הגרסאות שמסרו בעדותן בבית המשפט, ובשלב האחרון נתייחס לטענות ההגנה בדבר שכורתן של הנאשומות ובדבר תחולתו של סעיף 300(א)(ג) על עניינינו.

ונתחל מבראשית.

"העוג"

כאמור, ביום 27.12.11 נמצאה גופת המנוח בדירתו. עם גילוי הגוף הגיעו לדירה אנשי כוחות ההצלה והיחידה החקירת וביניהם: צוות של מד"א, מומחי מז"פ, חוקר שריפות ונציג המכון לרפואה משפטית. הריאות שמצאו בדירה וחווות הדעת שכתבו המומחים השונים לפניינו במסגרת פרשת התביעה.

בין הריאות שנתפסו בדירה נמצא פתק שעלה גבו נכתב מספר הטלפון של נאשمت 1, אנה. המספר נבדק וمحקורי

התקשורת הציבו על קשר שהתקיים בין בעלי הטלפון לבין המנוח ועל הימצאות הטלפון בזירה בזמן ביצוע העבירות. בשלב מוקדם זה, כשעוזד לא היה בידי המשטרה קצת חוט לפתרון תעלומת הרצח, מידע זה זיכה את מספר הטלפון בכינוי: "העוגן". (ראה עדות סנ"ץ דאווי מיום 28.11.12).

תוך זמן קצר יותר "העוגן" בכתובת מדיקט באשדוד, וביום 28.12.11 החלו אנשי המשטרה לetzpat על הדירה בمعنى שהתקבל. לאחר מכן, נעצרה נאשמת 2, מרינה, לאחר שנמצפה יוצאה מאותה הכתובת. לשם הדיק שצין, שבשלב הראשון מרינה עוכבה ע"י רס"ל פבלובסקי (**עת/6**), כאשר עדין לא היה ברור האם היא קשורה לאירוע הרצח ובאותה מידה (ראה עמ' 44 לפנו). כשהתבונתה להזדהות היא הציגה צילום של דרכון אך לאחר שנמצא לא נכון היא עוכבה, בשלב זה, לצורך זיהוי בלבד.

באותם היום נחקרה מרינה בחשד לשחות בלתי חוקית בארץ. בחקירה זו (**ת/5א' ת/5ב'**) סירבה לשთף פעולה ומסרה לחוקריה פרטים שקרים ביחס לכל עניין, פעוט כגדל, עליו נשאלת. בשלב זה נמצא במכשיר הניד שברשותה מסpter הטלפון המכונה "העוגן" והחשד למעורבותה בפרשה החלה להת חדד.

במקביל, סמוך לשעה 00:17, הגיע כוח משטרה לביתן של הנאשמות באשדוד. ד"ר הבית, אנה והאחים דימיטרי וגריק שולקין, שהינם בני זוגן של הנאשמות (להלן: "דימה" ו- "גריק" בהתאם) נעצרו. בדירה נתפסו שטרות אירו, טלוויזיה חדשה מסוג סמסונג LCD, שנמצאה מונחת על הרצפה וכרטיס הסים של אנה, נאשמת 1. לא מותר לצין, שכאשר הבדיקהenna أنها בשוטרים היא נמלטה לחדר הרצח ושם הוצאה את כרטיס הסים מהטלפון שלה, עטפה אותו בניר וזרקה אותו לפח. השוטרים, שהתנגדותה עוררה את חدام, ערכו חיפוש ומצאו את הסים העטוף בתוך פח האשפה.

חקירה של מרינה

מעצרה של מרינה ביום 29.12.11 החל בגישה אחר קצה חוט שיוביל לפתרון תעלומת הרצח. בשלב זה המידע שהיה ברשות החוקרים התמצאה בכר, שמכשיר הטלפון, העוגן, נמצא בכתב נתונה באשדוד, אך לא ידעו ברשות מי הוא נמצא עד כמה קשורים הבאים, בפועל, למעשה הרצח. ההנחה שניתנה אפוא הייתה לetzpat על הבית ולעכב את היוצאים ממנו. כאשר נראתה מרינה עוזבת את הדירה ונכנסת למונית, היא עוכבה והתבונתה להציג תעודת זהה. אישור שהציגה, שלא היה אלא צילום של דרכון, נמצא כלא נכון והוא עוכבה לצורך בדיקת זיהוי.

בחקרתה סירבה מרינה לשתף פעולה וביקשה, בטרם תשיב לשאלות, להיפגש עם עורך דין בשם יאן, שלטעنته, מיצג אותה. דא עקא, שפניה לאוינו יאן העלה שאין המדבר בעורך דין, אלא בתרגום לשפות זרות, שככל הנראה, ניסה לסייע למrinaה בעבר בהתמודדותה מול רשות ההגירה.

כל אותה העת, בחדר החקירה, מרינה הלעתה את חוקרי בפרטם שקרים ביחס לכל עניין שנדרצה להשיב עליו. כך למשל, שיקרה ביחס לעיר מגורייה, שותפה לדירה, נסיבות הגעתה ארצה ואף ביחס למקורות פרנסתה. שקריה היו כה בוטים ומופרדים עד שהם, ככלעכטם, חיזקו את הנחת החוקרים בדבר מעורבותה או ידיעתה אודות הרצח. בנוסף, בדיקת הטלפון הסלולרי שהוא עליה שמספר הטלפון המכונה "העוגן" שומר באנשי הקשר שלו תחת השם "אנטוה".

לאחר שננקטו פעולות חקירה שונות, לרבות בדיקת המידע שמסרה, נכנס לחדר החקירה סנ"ץ דאווי (ראש צוות החקירה) והודיע למרינה שהיא חשודה במערכות ברצח וב盍צתה. זכויותיה הוקראו לה ונמסר לה כי מחייב לשימוש החקירה)

חקירה זכota להיעוץ בעו"ד מעוכבת.

בעודתו, תיאר דאויד את השתלשלות העניינים שהביאה אותו, בסופה של יום, להחשיך את מרינה בעירט רצח ופירט אלו שיקולים הנחו אותו לעשות שימוש בסמכותו ולעכבר את פגשتها של מרינה עורך דין:

"זה הגיע כחלק משרות אירועים שהחלה ביום 27.12.11 עת קיבלתי את תיק החקירה.... ישבנו על בית החשודות באshedod. החשודה מרינה יצאה מביתה באמצעות מונית, והחלטתי שהיא לעשות תרגיל מוסווה על-ידי ניידת סמייה ולעכבר אותה, וזאת מאוחר ובשלב זה לא ידענו מה חלקה ומעורבותה ברצח. היא נעצרה, נבדקה והتبירר שהמסמכים של שהותה בארץ לא תקין. החלטתי להביאה למיטה המחוות או למיטה התנהנה לצורך חקירה, היא הוחשדה, בשלב זה, בעיריה של שב"ח. מיד בשלב הראשון בעצם היא ידעה בדיק מה היא רוצה, היא ביקשה לשוטק, היא ביקשה "צוג של עו"ד, היא נתנה לנו מספר טלפון של עו"ד. אנחנו מיד התקשרנו לוותנו עו"ד, שהתברר לנו שהוא לא עו"ד אלא רק מתרגם, אז כמובן שלאחר שהתרברו לנו העובדות הללו מנענו את הפגישה. היא המשיכה לעמוד על שלה, היא ידעה בדיק את זכויותיה, סירבה לשתף פעולה, שיקרה לגבי עובדות מהותיות כמו אם היא יצאה ואיפה היא גרה, כשאנחנו ראננו בדיק את זו"חות התכפיה ודז"חות העיכוב, היא שיקרה לגבי עובדות ברורות שהיה ידועות לנו, ובסלב הזה, כשראייתי שהיא משקרת לגבי העבודות הבסיסיות ביותר, החלטתי להחשיך אותה ברצח או במעורבות לרצח, כאשר אני עדין לא יודע את חלקה, ובסלב זה, אני משתמש בסמכותי החוקית למנוע פגשה עם עו"ד, וזאת מאחר והפעילות המבצעית על הבית של החשודה 1 עדין מתקיים. אנחנו יודעים שהחשודה 1 עדין נמצאת בתחום הדירה באshedod וכל הودעה לעו"ד בשלב זה יכולה לחבל ולסכל לי את החקירה. לשאלת בית המשפט אני מшиб, כי אם אני מודיע לעו"ד והוא מודיע לחברה או למקרה שלא שהיא עצורה במשטרה, יש לי חשד לסיכון להעלמת ראיות ולבריחה, למה לי לחתת את הסיכון הזה? לשאלת בית המשפט למה לא כתבתי לכמה זמן אני מшиб, כי ידעת שמדובר בשעות. כמובן, סמכותי היא עד 24 שעות עם אפשרות הארכה צזו או אחרת, אך ידעת שמדובר במספר שעות מפני שנדרשנו לתת החלטה מבצעית לגבי פריצה לבית. בתום ההחלטה שלי כתבתי את המזכיר ת/6. ואכן, בשעות הצהרים אוacha"צ אנחנו מחליטים לבצע את הפריצה לדירה. בשלב זה אני מחליט לדווח בקשה לסנגוריה הציבורית כנדרש בחוק."

דברים אלה באו לידי ביטוי גם במסמך שכתב דאויד בזמן אמת (ת/6).

ביום 01.01.12 נמשכה חקירתה של מרינה. במהלך החקירה היא נפגשה עם סנגור שמונה לה מטעם הסנגוריה הציבורית והתייעצה עמו. לאחר מכן, חזרה לחדר החקירה, אך מאותו רגע ואילך מילאה פיה מים ושמרה בדיקות על זכות השתקה.

הודאותה של מרינה ועדותה בבית המשפט

סדים ראשונים בהחלטתה שלא למסור שם מידע לחוקרם נקבעו לאחר שהבינה כי أنها הודהה והפלילה אותה, אך הסכר נפרץ רק לאחר שצפתה פעמים בחלקים מהשchor שאנה ערכה בדירת המנוח. ודוק: גם אז הסכר לא נפרץ באחת. טיפון טיפון ה才华 מרינה לחשוף את גרסתה לרצח. בתחילת אמרה שהרצח לא היה יום ומתוכנן ושhaiia כלל לא הכירה את המנוח. לאחר מכן, סיפרה שאנה והמנוח הכירו עבור לרצח, ושלמעשה ana היא זו שהזמין אותה לדירתו.

רק לאחר פרק זמן נוסף, בו ככל הנראה ה才华 לחלה בחלה בה ההבנה ששתיקתה עומדת לה לרועץ ושהליה לנסות ולהסביר את מעשה בליל הרצח, ניאוותה למסור את גרסתה.

וכך, ביום 12.01.12, במהלך חקירה, מסרה מרינה הودאה (**ת/11ג-ה**). במסגרת זו סיירה כיצד תכננה, יחד עם אנה, להרדים את המנוח ולגנוב את כספו והוסיפה כי לשם כך הוציאו בשם ממנה אקסטזי.

באשר לאירועיليل הרצח, מסרה כי בדירה פעלו בהתאם לתוכנן וכאשר אנה הסיפה את דעתו של המנוח היא הגניבה לכוסו את הסם, אלא שהמנוח לא נרדם. אדרבא, הוא החל להשוטול ולקפוץ. בשלב זה, ניגשה למטבח והביאה עמה לחדר שני סכינים. היא הניחה את הסכינים על הרצפה וניסתה להרגיע את המנוח, אך המנוח קופץ עליה ובתגובה היא הרימה את אחד הסכינים ודקירה אותו פעמי אחת. לאחר מכן, כשחביבינו מה עוללו למנוח נתקפו השתיים בהיסטריה. הן התלבשו, אספו בשקיית את כל הראיות שעשו במנוח, אך בטרם הגיעו אליו לקשור אותו לרצח, דחוו את גופת המנוח מהמיטה והציבו את הדירה. בטרם עזבו את הדירה לקחו כסף מזומן שמצאו אצל המנוח ואת הטלויזיה שהייתה תלויה בסלון ביתו. ביחס לעזיבתן את הדירה, סיירה, שאת דרך הביתה עשו במוניות, אך בטרם הגיעו ליעדן ביצעו מנוגה המונית לעצור ונפטרו מהשקייתם עם הראיות. מרינה זכרה בדיק היכן זרקו את השקיית ובהמשך החקירה אף שרטטה מפה קטנה, עליה סימנה את מיקומו של פח האשפה הרלוונטי. כמו כן סיירה, שנגה המונית ביקש מהן דמי נסיעה גבוהים מ אלה ששוכנו ולכן أنها התקשרה לבן הזוג, דימה, וננתנה לו לדבר עם הנגה.

בסיום ההודאה הביעה מרינה חרטה וצער על חלקה במעשה הרצח.

לא לモותר לצין, שלאורך כל ההודאה, מרינה הקפידה לשמר על העיקרון שהנחה אותה מלכתחילה ולא מסרה פרטים ושירים על חלקה של אנה במעשה הרצח. כמו כן, סיירה בכל תוקף לבצע שחזור בדירה ואכן שחזור כזה לא נעשה.

למחרת, ביום 02.01.12, נמשכה חקירתה של מרינה, אך בחקירה זו היא שיתפה פעולה באופן חלקני, תוך שהיא מפנה את החוקרם להודאותה מיום 01.01.12, ובלשונה: "**נו, אני כבר אמרתי לך את הכל אין זהה היה**" (**ת/12א'**, ע' 13).

בחקירה الأخيرة מיום 12.01.12 חזרה מרינה להתבצר בשתקותה וסירבה להשיב על שאלות. עם זאת, במספר משפטים קצרים ותלויים מסרה מעין גרסה חדשה, ולפיה, כשהגיעה לדירת המנוח הייתה שיכורה ולאחר שהוסיפה לשחות שם נרדמה לכמה שעות. כשנדרצה לישב את התמיינות העולות מגרסתה זו ולהסביר כיצד היא מתישבת עם ממצאי הזרה ועם הודאותה הקודמת, מילאה פיה מים ושתקה.

העדות בבית המשפט

בעודותה בבית המשפט שינתה מרינה טעמה וטענה שהיא לא זוכרת דבר Maiorou הרצח. למעשה, היא הציגה גרסה חדשה למורי, ולפיה, הגיעו יחד עם אנה לדירת המנוח, שתהה משקאות אלכוהוליים ומנקודה זאת ואילך זיכרונה "מעורפל", כך שלא יבד ממספר "הבקזקים" נקודותים, כלשונה, היא איננה זוכרת דבר.

באורח פלא ולמרות הריק שטענה כי נוצר בזכרונה, העידה מרינה בביטחון מלא שאין לה יד ורגל ברצח המנוח כאמור, היא לא ذקרה או חנקה את המנוח ולא חציתה את הדירה. לשאלה המתבקשת, כיצד אם כן ידעה למסור בחקירהה פרטים מדויקים המתישבים היבט עם ממצאי הזרה, השיבה: "**אני אמרתי את מה שהם רצוי לשמעו**" (עמ' 192).

לפרט' שורה 125). את התמייה העולה מכך שמתיעוד החקירה עולה בבירור שרוב פרט' הودאה נשמעו לראשונה דואק'א מפה - לא עלה בידה לישב.

anna - חקירה, הודהה ועדות

anna נעצרה בביתה ביום 11.12.29. מיד בראשית חקירתה ביקשה למסור את כל המידע לה אודוט הרצת ובאותו הערב אף שחרזה את האירועים בדירה והדגימה באופן פיזי את הפעולות שבוצעו על החוקרים.

הודההה של anna נמסרה באופן שוטף, ללא כחל וסרק, תוך תיאור של השתלשות האירועים בליל הרצת בפרט' פרטיים. אלו עיקרי הדברים שמסרה, בלשונה:

"... אנחנו הגיענו ונכנסנו לדירה. הוא מגן לנו שתיה. כאשר הلن לא מבטיה, מרינה זרקה לכוס שלו כדור אקסטזי. ... אח"כ הלכנו לחדר איתנו. הוא הוריד בגדים ונשכב על המיטה. מרינה יצאה למטבח ולקחה שני סכינים, נכנסה לחדר התישבה אצלן על המיטה ונתנה לו מכח עם הסכין בבית החזה. את הסcin השני היא נתנה לי ואניذكرתי אותו פעם אחת באחור הצוואר, אח"כ מרינה ביקשה ממני להביא שקיית מהמטבח. אני הבאת שקיית, לפיד עטבי בצעב שחור מנילון. אני נתתי למרינה את השקיית והוא לבישה את השקיית על ראשו של גבר ... אני ומרינה הפכנו את חפציי בחדר שלו ... אנילקח את הכסף שמצאת.לקחתי לעצמי 800 ₪ ואת השאר כולנו ירו מסרתי למרינה במטבח על הקיר הייתה טלוייה סמסונג דקה, הוא נראה כמו מסך של מחשב זה. מרינה הורידה את הטלויזיה, היא לא כבדה, כשהוריידה אותה הcablim התנתקו לבדם, הורדנו את כל הcosaות במטבח שששתינו מהם אל תוך שקיית ניילון. את השקיית לנקנו מתוך ארון במטבח. זרכנו לשם חצי בקבוק מרטייני שממנו הוא שתיה, סכינים, אחד סכימ שלם ושני רק ידים. סכינים זרכנו לאויה שקיית, זרכנו גם שני פלאפונים ניידים נוקיה שהיו על השולחן, נזקיה אחת שחור ואחד אפור. זה היה הטלפונים שלו. אנחנו זרכנו אותם כי היו שם מספרים שלנו. לאחר מכן מרינה לקחה את הטלויזיה ואנילקח את השקיית הזבל ובתוכו סכינים,cosaות ובקבוק. לפני שייצאנו מהחדר, מרינה התיזה את החדר מטור הבקבוק של הויסקי... והציגה ... ירדנו במעלה. אף אחד לא ראה אותנו ... עצרה מונית ואמרתי אשדוד... כאשר אני נסעת התקשרתי אל דימה שלקין, הוא בן זוגי ... דימה אמר לי לשלם 250 ₪ ועוד טיפ לנגה 20 ₪. אני נתתי לנגה 250 ₪ לא 20 ₪... בדרך הביתה, לא רחוק מהבית, זרketi את שקיית האשפה, אותה שקיית שלקחת מהדירה..."

ש. תאריך איך וכמה דקירות נעשו?

ת. דקירה ראשונה עשתה מרינה. היא ישבה בצד של ימינו ועשתה מספר דקירות לאזרור בית החזה בחלק העליון. לאחר מכן אני עשית דקירה אחת באחור הצוואר בצד שמאל, דקירה אחת לצוואר ואצל נשברת הסכין. אני זכרת את הדקירות באחור החזה. סcin נשברה לי כי הייתה לו ידית חלה, אצל מרינה הייתה סcin גדולה עם ידית שחורה. גם אצל הייתה ידית שחורה.

ש. האם המנוח התנגד?

ת. לא. כי לפני שמרינה ذקרה אותו פעם ראשונה היא כסתה את פרוי עם כרית קטנה שהייתה על המיטה ... המנוח זו אף לא התנגד. לאחר מכן מרינה דחפה אותו על הרצפה... (ת/2ה, כל השגיאות במקור - מ.ד.).

עינינו הרואות, أنها מסרת את הودאתה כשהיא מפוכחת וממקדמת וברוי שהיא מצויה היבט באופן בו בוצע הרצח. גרסתה ברורה בהירה ומשופעת בפרטים. בשחוור של מהלך הדברים היא מקפידה לדין בנסיבות העובדות ותיאוריה יורדים לפרטים הקטנים ביותר. ניכר שהיא זוכרת היבט את שהתרחש בדירה, שלב אחריו שלב, כל פעולה וכל דיאלוג ביןיה לבין מרינה, כשהיא מיטבה להסביר מה עשתה כל אחת מהן בכל נקודות זמן. בנוסף היא מתארת את הדירה, משפטת עבור חוקריה את מבנה הדירה וממקמת על גבי השרטוט חפצים וריהיטים שרלוונטיים לתאורה.

זו אף זו, גרסתה לאירועי ליל הרצח עולה בקנה אחד עם ממצאי הזרה, כאשר חלק מהמצאים הם בבדיקה פרטימומכניים שנשברו בהודאה. לעמוד בקצרה על כמה מהפרטים המשמעותיים יותר שאנו מסרה ונמצאו להם תימוכין בזירת האירוע ובחומר הראיות:

1. דקירת המנוח בצוואר ושבירת הלב - أنها מסרה שכשר דקרה את המנוח באוזן הצוואר, הסcin שאחזה בה נשברה באופן שבו הלב נותר בגופו של המנוח והידית נשarra בידה. ואכן, בגופו של המנוח באוזן הצוואר נמצא נמצאה להב הסcin עליה סירה.
2. חניקת המנוח באמצעות שקית נילון - أنها סירה כי לאחר שדקרו את המנוח ודחפו אותו מהמיתה, היא הביאה שקית נילון שחורה מהמטבח ומרינה הלבישה את השקית על ראשו של המנוח וכייסתה את פניו, ואכן, המנוח נמצא כשראשו מכוסה בשקית נילון שחורה ועל השקית נמצא טבעית אצבעותיה של מרינה. יzion, שבחלק האחרון של ההודאה המתומצתת (**ת/2**) נרשם שאנה היא זו שהלבישה את השקית על ראשו של המנוח, אך בתמליל החקירה המלא (**ת/2א'**), כמו גם בשחוור (**ת/3א'-ב'**) ואף במקום אחר בתחלת אותה ההודאה המתומצתת (**ת/2**), أنها מייחסת את החנק באמצעות השקית למרינה.
3. איסוף הראיות לthur "שקית הראיות" והעלמתה מהדירה - החוקרים לא מצאו בדירה את הסכינים בהם בוצע הרצח ואף לא מצאו ראיות אחרות שנושאות את טביעות אצבעותיהן של הנואשות (לבד משקית הנילון הנזכרת לעלה). הודאתה של أنها בדבר העלמת שקיית הראיות הייתה הסבר ופתרון לתעלומה זו.
4. גניבת הטלויזיה מדירת המנוח - על הקיר בדירת המנוח נמצא סימני מעמידים על תליית הטלויזיה מהקיר (**ת/17ג'**), והטלוויזיה עצמה אכן נמצא בדירתה של הנואשות (**ת/46**).
5. חיפוש בכליו של המנוח - أنها תיארה כיצד הפכו את חדרו של המנוח בחיפוש אחר כסף או חפצים בעלי ערך. כפי שניתן לראות היבט בתמונות המתעדות את זהירה (**ת/24א'**), הדירה אכן הייתה במצב של מהפכה ממש, שלהערכות החוקרים, מוקרו בחיפוש שנעשה בהרונו של המנוח ובחפציו.
6. הצתת הדירה - أنها סירה שמרינה שפכה משקה אלכוהולי בחדרו של המנוח ובעזרתו הציתה את הדירה והדברים תואמים כאמור בחו"ד המומחה שקבע כי ההצתה בוצעה ככל הנראה תוך שימוש בחומר אלכוהולי.

הנה כי כן, ניתוח ההודאה מוביל למסקנה, שלפנינו הודאה אותנטית וכנה שנמסרה מתוך זיכרון חרוט היבט של מעשה הרצח והפעולות שבוצעו בסמוך לו. להודאה נמצאו תימוכין רבים בחומר הראיות ולא מצאתי כל סיבה שלא להעניק לה את מלאה המשקל הראייתי.

עדותה של אנה בבית המשפט

בעמדה מאחריו דוכן העדים הארכיה אנה וסיפרה על עברה, החל מילדותה באוקראינה, דרך כניסה למעגל השוטה של זנות ואלכוהול וכלה בנסיבות הגעתה ארץה. לאפו של עניין ובכל הנוגע להתרחשויות בליל הרצח, מסרה גרסה מיתממת ומצמצמת, שבუיקירה מנסה להקטין את חלקה או את מודעותה למשעים, ביחס לגורסה הגלומה בהודאותה. ברם, יחד עם זאת, ליבת הגרסאות נותרה דומה עד מאד ואוטו גרעין מוצק שלאמת נמצא בשתייה.

למעשה, השוואה בין שתי גרסאותיה - במשפטה ובבית המשפט - מלמדת על שלושה שינויים או הבדלים מרכזים: רמת שכרכותה, המטרה שלשמה הגיעו לדירה וספק ביחס לאפשרות שדקורה עצמה את המנוח. נעמוד על שינויים אלה אחד לאחרך.

ראשית, ניתן דעתנו לנושא השקרים.

בעודותה ניסתה אנה להציג מצג, ולפיו הייתה כה שתיה בעת ביצוע הרצח, עד כי לא הייתה מודעת למעשה ולא שלטה בהם. בנוסף, לאור כל עדותה נשזו אמירות בדבר היוותה אלכוהוליסטית שנכנסת ויוצאה ממכו גמילה חדשות לבקרים.

טענה זו, שכאמור הופיעה לראשונה בבית המשפט, ודומה שכל תכליתה לחוץ את אנה מההשלכות של הودאותה ביצוע הרצח ולמתן את מידת מעורבותה, נטעה מבלתי שnitן שום הסבר לשינוי מהותי בהעלאתה ולא-זוכרה בשלבי החקירה. מעבר לכך ובעיקר, מדובר בטענה עובדתית המחייבת הוכחה, אך ההגנה לא הציגה שום ראיות העשויות לתמוך בה ובמצב דברים זה, וודאי שלא ניתן לקבוע כי הנטול המונח על כתפי ההגנה הורם.

יחד עם זאת, טענת השקרים תידוע להלן בהרחבה לגופה, ולמעשה, בשלב זה די בנסיבות הללו כדי לדוחות את טענתה המאוcharת של אנה ביחס להיוותה שתיה באופן קיצוני שהאפיל על יכולת הבחירה והבנה שלה את המתרחש.

באשר לשאלת דקירותו של המנוח בידי אנה. בעודותה טענה אנה שהיא אינה בטוחה אם פגעה במנוח כמשמעותה לדקור אותו. בתחילתה אומנם העידה ש"את הסcin השניה מרינה נתנה לי" ואמרה שגם אני אזכיר אותו ואני עשית את זה" (עמ' 114 לפ"ו), אך כשנשאלה קונקרטית כמה דקירות דקרה, השיבה תשובה מתחמקת באמירה: "אתה ואני גם לא בטוחה" (שם).

עדות זו עומדת בסתייה מוחלטת לתיאור המפורט שמסרה אנה בהודאותה אודוט דקירת המנוח בצוואר ושבירת לב הסcin במהלך הדקירה. כאמור, לתיאור הדקירה כפי שהיא נמסר בהודאה נמצא חיזוק ממשמעותו בראיות חיצונית ולכן, ברישגרסה המקורית, דהיינו, הגרסה שמסרה בהודאה, היא זו המשקפת נאמנה את האפן שבו דקרה את המנוח והשוני בגרסאות אף נועד להפחיד ולגמד את חלקה במעשה הרצח.

ובאשר למטרה שלשמה הגיעו אל הדירה. בהודאותה במשפטה הסבירה אנה שמלכתחילה הגיעו לבתו של המנוח יחד עם מרינה כדי לגנוב את כספו (**ת2א**), הסבר המתישב היטב עם העובדה שהנאשומות הביאו עמן סם מסוג אקסטזי, אותו הגניבו למשקפה של המנוח. ואולם, בעודותה, שינתה טעמה והתקשה שהגיעו אל המנוח כדי לספק לו שירות זנות, ולמטרה זו בלבד. דא ערך, שלא הצליחה ליישב את התמייה העולה מכך, שראתה את מרינה מגניבת את הסם למשקפה של המנוח ובכל זאת לא ניסתה למנוע ממנו לעשות כן, או למצער, לנסות לבירר עמה מדוע היא מנסה לסתם את המנוח כפי שהיא מצופה ממנה, אל מלא ידעה מראש על כוונתה של מרינה לעשות כן.

מניתוח הבדלים שבין שני שטי הגרסאות, יצא אפוא, כי הגרסה שמסרה أنها במשטרה נאמנה יותר למציאות וمشקפת באופן אוטנטי יותר את ההתרחשויות. גרסה זו, שנמסרה באופן ספונטני, סמוך למועד הרצח ומתוך תחושת אשם וחרטה, נהנית מהיגיון פנימי ומחזקת בריאות חיצונית, כשלעצמה הגרסה שמסרה בית המשפט נראהית, כבר על פניה וגם כשהיא נבחנת לעומקה, כגרסה מיתממת שככל תכליתה הוא לצמצם את מעורבותה של أنها במעשה ולהציג אותה באור חיובי יותר.

תרגיל חקירה - 15/15

תרגיל חקירה ממשמעות בוצע לאחר ששתי הנאשומות מסרו הודהותיהן, ואחרי שנערך ביניהן עימות. החוקרים הגיעו בין הנאשומות ברכב משטרתי, השאירו אותן לבדן והקליטו את השיחה ביניהן, ללא ידיעתן.

פעולה זו הינה ראייה מכרעת שלא מותירה כל ספק ביחס למעורבות הנאשומות ברצח ומהוות חיזוק ממשמעות לנוכנות תוכן ההודאות שמסרו הנאשומות.

VIDGEON: השיחה המוקלטת התקיימה בהזדמנות הראשונה שהייתה לנשומות להטיח האחת בשנייה האשומות, זו על הפלטה של זו. ההיגיון וניסיון החיים מחיבים כי כך ינוג מי שהופל בידי חברו והואשם במעשים שלא ביצע. בעיקר כך היה מצופה מרינה שצפתה בשחזר וראתה כיצד תוארה על ידי أنها כיוצת ודומיננטית ומיל שהייתה הרוח החיה באירוע. ברם, בפועל בשיחה שהוקלטה נשמעו הנאשומות מפייסות ותחת החלטת האשומות הדדיות, כל אחת מהן ניסתה להסביר מודיע ובאיולו נסיבות הודהה.

מהשיחה עולה בבירור שהנאשומות שלמות עם התיאור שמסרה أنها אודות השתלשלות האירועים בלבד הרצח. מרינה לא כועסת ואני לא מתנצלת ולא מסבירה. אדרבא, הкус וההסברים נסובו סביב הנאמנות שהופרה בכך שהיא סיפרה ושחררה גם את חלקה של מרינה ולא הסתפקה בתיאור פעלותיה שלה.

כדי להבהיר את תחושת האוטנטיות העולה למקרא תמלול השיחה בחרתי להביא את חילופי הדברים הרלוונטיים כלשונם:

"**אנה: נו מת את חשבת על העימות?**

מרינה: אני לא סיפרתי להם כלום, אני סיפרתי רק על עצמי ככה זה, أنها. אבל הם פיצחו אותו [סלנג: ע"פ החוקר - הוציאו ממני את האמת]

אנה: הם הראו לי מסמך על כך שפצחו (כך במקור מ.ד.)

...

אנה: "האם הבנת מה שאמרתי שם..."

מרינה: הם הראו לי קלטת... חשבו שאני יספר להם הכל. אני סיפרתי להם את החלק שלי, אמרתי שלא מדובר בשם של אף אחד, שתקתי עד לרגע שראיתי את הקלטת.

אנה: מה הטעם... יצא שאני...

מרינה: אני לא רוצה לרב... שם שלך...

אנה: כי אמרו לי ככה: "תספר לי מי עשה ומה עשה..." אמרו לי " תספר לי מה היא עשתה ומה את עשית,
איך הכל היה". ... איז תסלхи לי... אני אמרתי איך הכל היה

מרינה: גם לי אמרו כך, ואני דיברתי רק על עצמי

אנה: איז תסלхи לי

מרינה: אף אחד לא אשם, זה מקרה מצער

....

אנה: את יודעת מה אני רוצה להגיד לך? רק על תכעסי עלי, שאני סיפרתי הכל. את יודעת מה אני רוצה
ל להגיד לך. לספר את האמת בכנות, זה יקל על העונש. ואם יהיה עוזב טוב זה יכול להפחית לנו.

מרינה: להפחית את העבירה אבל לא את תקופת המאסר

אנה: עם עוזב טוב זה יכול להפחית.

מרינה: איז הייתה צריכה לדבר על עצמן ולא עליו. ...על מה יש לכעוס...." (ת/15 עמ' 2-1)

דברים אלה הם כמסמורות נתועים.

לסיום הפרק, לא למוטר לתאר כיצד בהמשך השיחה דיברו הנאשומות בקשר רוח ובאופן מחושב על אורך המאסר הצפוי
להן ועל דרכים אפשריות להפחית את התקופה. דיאלוג ספרטני זה אודות הדין שיגזר עליהם מצביע על השלמה מצד
הנאשומות עם כך שהן צפויות להיענס על הרצח שביצעו, וזאת בייחודה לאור העובדה שהוא נעדר כל נימה של מירמור,
כעס או תסכול, כפי שמתחייב במצב בו מיוחסים לאדם מעשים שלא עשה והוא מופלע על לא עול בכוון.

קביעת העובדות

חלקי הפסיפס הראייתי, ובמרכזם הودאת أنها והשזהור שערכה, מרכיבים תמורה ברורה של השתלשלות האירועים בלבד
הרצח ושל הרקע לאיורים אלה.

את קווי המתאר של התשתייה העובדתית שהוכחה, בין בריאות ישירות ובין בדרך של הסקת מסקנות, ניתן לשרטט באופן
הבא:

תחילתה של פרשת הרצח שלפנינו בתכנון של הנאשומות לגנוב מהמנוח כסף, אשר על פי חישון היה מצוי בדירתו. לשם
קידום התוכנית והקשר קבעה أنها פגישה עם המנוח בדירה וסיכמה עמו שתגע ייחד עם חברה ושתייה תשפקנה לו

שירותי מין בעבר תשולם. בהתאם לתוכנית, הגיעו הנאשמות ביום 26.12.11 לדירה, כשהן מצוידות בסם מסוג אקסטזי. המנוח, שציפה לבואן הכנסין לדירה ואף כיבד אותו במשקאות אלכוהוליים. הנאשמות ניצלו את ההזדמנויות וכאשר أنها הסיפה את דעתו של המנוח, מרינה הכניסה את הסם למשקה ששתה, מבלוי שהבחן בכר.

סמור לאחר מכן, מרכז ההתרחשויות העתק לחדר השינה, אך לפני התרחש אקט מיני ומסיבה שאינה ברורה לחלוtin, הביאה מרינה מהמטבח שני סכינים. הנאשמות הניחו כרית על פניו של המנוח והחלו לדקור אותו יחד. أنها נעצה את הסcin הקטן יותר, בו השתמשה, באזרע הצואר של המנוח ולהב נשבר ונותר בצווארו בעוד שהידית נשarra בידה. בסה"כ דקרו הנאשמות את המנוח תשע פעמים. לאחר שפרק הדקירות הסתיימו, הביאה أنها מהמטבח שקית נילון ומרינה הלבישה את השקית על ראשו של המנוח והידקה אותה סביב צווארו. לאחר מכן, דחפו הנאשמות (או מי מהן) את המנוח מהמיטה והפכו אותו לרצפה.

בשלב זה, החלו לחפש בחפציו ובבדיו כסף, כשהן משאירות אחריהן מהפכה של ממש. את הכסף שמצאו חילקו ביניהן ואת הטלויזיה, שהייתה קבועה על הקיר בסלון, תלשו מהקיר כדי לקחת עמן. בהמשך, החליטו הנאשמות להעלים מהדירה כל ראייה שעשiosa לחברו אותן לרצח ולהפלילן. לשם כך אספו את הסכינים, את הכסות והבקבוקים מהם שתו ואת שני מכשיי הטלפון הסלולריים של המנוח, שבאמצעותם חתכו שהתקשר לאנה. את כל הראיות הניחו בשקיית אחת. טרם עזבן את הדירה, שפכו מאחד הבקבוקים משקה אלכוהולי בחדרו של המנוח והציבו את הדירה.

בסוף דבר, הנאשמות יצאו מהדירה כשבידיהן הכסף שנגנו מהמנוח, הטלויזיה והשקית עם הראיות. הן עצרו מונית והחלו לעשות דרך זקופה לביתן באשדוד. במהלך הנסיעה התווכחו עם הנגה על דמי הנסעה הראויים ואף התקשו לגאריק ונתנו לו לדבר עם הנגה ולהסדיר את העניין. כשהגיעו לשכונת מגורייה, נפטרה أنها משקית הראיות וזרקה אותה בפח אשפה מרוחק מדירהן.

ביצוע העבירות בצוותא חדא

קביעות עובדיות אלה ביחס למעורבות שתי הנאשמות בתכנון הגנבה ובמעשה הרצח עצמו מוליכות, בין היתר, למסקנה בhorah בדבר ביצוע העבירות בצוותא חדא, בנסיבות ההגדירה של מבצעים בצוותא בסעיף 29(ב) לחוק העונשין. ודוק: מושכלות ראשונים הם שאין צורך לקבוע מה היה חלקה המדויק של אחת מהנאשמות במעשה ודין בעבודות שנקבעו ובهن תכנון הקשר, דקירות הסcin שבוצעו בידי שתיהן ושיתוף הפעולה המלא כדי לקבוע כי העבירות כולן בוצעו בצוותא.

VIDASH: בין אם גרימת מותו של המנוח הייתה חלק מתכנון המקורי ובין אם ההחלטה הtgtבשה בדירה וסמור למעשה הרצח, הרי שפעולותיהן ואופן גרימת מות המנוח מלמדים, לכל הפחות, על שותפות ספונטנית ביניהן (לענין זה ראה: ע"פ 10/2247, ימini נ' מדינת ישראל, פסקה 22 והאסמכתאות שם, ניתן ב-11.01.12).

טענות ההגנה

הטענה בדבר שימוש באמצעי פסול בחקירה ופגיעה בזכות הייעוץ

כאמור, טענת ההגנה העיקרית ביחס להודאתה של מרינה היא, שההודאה נגבתה תוך פגיעה בזכותה להיוועץ עם עורך דין ולאחר שימושו באמצעות החקירה. היהות ואין כל מחלוקת עובדתית על כך שמרינה מסרה את הودאתה לאחר שנעשה בעורך דין, מתמקדת טענת הגנה בעיקוב זכותה של מרינה להיפגש עם עורך דין ובהלך הרוח בחקירה, אשר לטעמה נועד לשבור את רוחה של מרינה ולערער את אמונה בסנגור הציבורי שמנוה לה.

הלכה למשעה, תכליתן של טענות אלה בשכנוע בית המשפט שלא ליתן משקל ראוי ממשועוט להודאת מרינה. ولكن, בשלב זה של הכרעת הדין, לאחר שניתחתי את ראיות הتبיעה ובכללן את הודהות הנאשומות ומצאתי כי הודאתה של أنها היא זו שמהווה בריח תיקון לקביעת העובדות, דומה שהעיסוק וההכרעה בטענות ההגנה בדבר שימוש באמצעות פסול בחקירה ופגיעה בזכות ההיוועצות הופכים לתיאורתיים ולמעשה מתייתרים.

למעלה מן הצורך, שכן בנסיבות האגוז, כי בכל הנוגע לעיקוב זכותה של מרינה להיפגש עם עורך דין לאחר שהוחשדה בעבירות הרצח, מקובל עלי הסברו של סנ"צ דאווי, כפי שהוא בהרחבה לעיל, בפרק העוסק חקירתה של מרינה. לא בא כדי ניתנה בידי ראש צוות חקירה סמכות בדיון לעכב פגישה של חשוד עם בא כוחו והסבירו של סנ"צ דאווי הינה את דעתו שבמקרה זה צרכי החקירה והחשש מהעלמת ראיות ומבריחה של חשודים הם שעמדו לנגד עיניו כאשר עיכב את פגישתה של מרינה עם עורך דין.

את טענת ההגנה בדבר שימוש באמצעות חקירה פסול ניתן לסכם בהתמצית בכך, שהחוקרים ניסו להニア את מרינה מלחתיעץ עם עורך דין, תוך שהם משחררים את פני הסנגוריים הציבוריים ומערערים את אמונה בסנגור שמנוה לה. מבלתי להיכנס לעובי הקורה ולבחון האם בעניינו עלתה התנהגות החוקרים כדי שימוש באמצעות חקירה והאם התנהגותם השפיעה על רצונה החופשי של מרינה למסור הודהה, אויר, כי על פני הדברים יש להזכיר על כך שלא כל החוקרים הפנימו את העובדה שפרקטיקה מסווג זה כבר הוכרה כפסולה בע"פ 1301/06, **עוזנן המנוח יוני אלזום ז"ל נפקות מעשית ואין צורך להכריע בהן**.

הטענה לתחולת סייג של שכרות

בxicומיה טענה ההגנה לתחולתו של סייג השכרות על שתי הנאשומות.

טענת ההגנה בהקשר זה היא, שהנאשומות ביצעו את הרצח בהשפעת שכrotein ומשכך לא נתגש אצלן יסוד נפשי של כוונה הדרוש לשם הרשעה בעבירות הרצח. נפנה אפוא לבחינת הטענה.

סייג השכרות קבוע בסעיף 34 לחוק העונשין וזה לשונו:

שכורות (א) לא ישא אדם באחריות פלילתית למעשה שעשה במצב של שכורות שנגמרת שלא בהתנהגו הנשלט או שלא מדעתו.

(ב) עשה אדם מעשה במצב של שכורות והוא גרם למצב זה בהתנהגו הנשלט ומדעת, רואים אותו כמו שעשה את המעשה במחשבה פלילתית, אם העבירה היא של התנהגו, או באדישות אם העבירה מותנית גם בתוצאה.

(ג) גרם אדם למצב השכירות כדי לעבור בו את העבירה, רואים אותו כמו שעבר אותה במחשבה פלילתית אם היא עבירה של התנהגות, או בכוננה אם היא מותנית גם בתוצאה.

(ד) בסעיף זה, "מצב של שכירות" - מצב שבו נמצא אדם בהשפעת חומר אלכוהולי, סם מסוכן או גורם מסוים אחר, ועקב לכך הוא היה חסר יכולת של ממש, בשעת המעשה, להבין את אשר עשה או את הפסול שבמעשהו, או להימנע מעשיית המעשה.

(ה) סעיפים קטנים (א), (ב) ו-(ג) חלים גם על מי שלא היה חסר יכולת כאמור בסעיף קטן (ד), אך עקב שכירות חיליקת לא היה מודיע, בשעת מעשה, **לפרט מפרט העבירה**"

סעיף 34 לחוק קובע: "**חזקת על מעשה שנעשה בתנאים שאין בהם סיג לאחריות פלילתית**". חזקה זו מטילה את נטל להוכחת מצב השכירות ולקיים של התנאים הנדרשים לשם החלטת סיג השכירות על כתפי הנאשם. אם הניתן תשתיית ראייתית מספקת כדי לעורר ספק סביר בדבר התקיימות של הסיג, יחול סעיף 34(ב) לחוק, ולפיו "**התעורר ספק סביר שמא קיים סיג לאחריות פלילתית, והספק לא הוסר, יחול הסיג**".

תנאי מקדמי לתחולת סיג השכירות, על שלושת סעיפיו הקטנים, על הטוען לו להראות כי בעת ביצוע העבירות הוא אכן היה נתון ב"**מצב של שכירות**", כהגדרתו בס"ק (ד). ודוק: לא כל מי ששתה לשכירה נחשב כמי שנמצא ב"מצב של שכירות", וכךוי להיכנס לד' אמותיה של הגדרה זו, נדרש להתקיים בנאשם בעת ביצוע העבירה שלושת התנאים המצוברים הבאים:

א. היוותו של הנאשם נתון תחת השפעת אלכוהול או סם בעת ביצוע העבירה.

ב. התקיימות אחת מהחלופות: 1. חוסר יכולת של ממש להבין את המעשה

2. חוסר יכולת להבין את הפסול במעשה.

3. חוסר יכולת להימנע מעשיית המעשה.

ג. קשר סיבתי בין החומר המשכר לבין אחת החלופות.

בע"פ 10/7164, גיא נ' מד'י, ניתן בית המשפט בהרחבה את סיג השכירות, עמד על מהותו, גבולותיו והדריכים להוכחתו. וכך נאמר בפסק הדין:

"אין חולק כי המערער היה נתון להשפעת אלכוהול בעת התרחשות האירועים. השוטרים שעצרו את המערער בתום המרדף, סברו שהוא שרוי בגילוףין, והדבר נמצא ביטוי בדוחות הפעולה של שניים מהם ... ברם, בכך לא סגי, לאחר שהיota על המערער להראות כי נתקיימו בו כל שלושת התנאים המצוברים שפורטו לעיל. כך, לדוגמה, בעובדה שבדמו של המערער נמצא ריכוז אלכוהול, לא די כדי להגעה למסקנה כי פועל **"במצב של שכירות"** ויפים לעניינו

דברי השופט א' לוי בעניין תיקון (שם, פסקה 13):

"... ממצא לפיו בדמו של המבצע נמצא חומר משכר, יהא ריכוזו גבוה כאשר יהא, אינה מובילת מיניה וביה למסקנה כי הוא فعل במצב של שכנות. הסתפקות ברaira זו לבדה שמשמעותה היא זנחת הדרישה לקשר סיבתי בין צריכת החומר המשכר לבין השפעתו על תפקודו של הנאשם. מוקן אני להניח, כי כאשר בדמו של המבצע נמצא ריכוז גבוה במיוחד של חומר משכר - וכך איןich לגבי המערער שבפנינו - כי אז ניתן לצאת מנקודות מוצא שלבסוף של החומר המשכר נלוותה גם השפעה כלשהי על תפקודו. אולם, כאמור, גם בהשפעה זו לא די, וכי לחסוט בצלילה של הגנת השכירות על הטוען לתחוללה להראות כי לחומר המשכר הייתה השפעה של ממש על תודעתו והבנתו או על יכולתו לשולט במשיוו. מסקנה זו מתקבלת משנה תוקף, לאור העובדה כי השפעתם של המשקאות המשכרים היא אינדיבידואלית לכל אדם, והשפעתה תלויה במגוון של משתנים, בהם גם הרגלו בצריכתם של חומרים אלה, נתוניים גוטיים אישים, ועוד..."

ובדומה, נאמר בעניין זלנצקי:

"ברם, בכך אין די, שכן גם אם אמן היה בדמו של המערער רמה גבוהה של אלכוהול בעת ביצוע מעשה העבירה, אין הדבר מוביל מיניה וביה למסקנה כי ביצע את העבירה במצב של שכירות או של שכירות חלקית (שם, פסקה 46)."

על מנת להזכיר בשאלת האם הנאשם הגיע במצב של שכירות ולתנאים המצביעים הנדרשים כדי לשלול את יסוד הכוונה, הציבה ההחלטה שורה של אינדייקציות ראייתיות כמו: עדויות לגבי כמיות האלכוהול ששתה הנאשם או לגבי סימני שכירות בנה羞; עדויות מומחים לגבי מצב שכירות הנאשם על פי בדיקת דמו ונתוניו האישיים; פעולות שביצע הנאשם והצזרות שהשמשו במהלך האירוע ובנסיבות לפניו ולאחריו; זכרונו של הנאשם את הפרטים הנוגעים לביצוע העבירה...

.....

מההחלטה עולה כי "לא בנקל יקבע בית המשפט שה הנאשם היה במצב של שכירות חלקית, בגין לא צפה את תוצאות מעשיו, ובעקבות כן לא גיבש את הכוונה הנדרשת בהגדרת העבירה" (עניין סטקלר בפסקה 64 לפסק דין של השופט ארבל).

הՐף הנדרש בפסקה לשם הכרה במצב של שכירות הוא רף גבוהה עד-אין-גובה, ואנו מוצאים בפסקה דחיה של טענה לתחוללת סייג השכירות והרשעה אפילו בעבירה החמורה של רצח בכוונה תחיליה, גם במצבים בהם הוכח ש"רמת שכירותו של המערער הייתה גבוהה ועמוקה" (עניין אבלים, בעמ' 190), שהיה תחת השפעת אלכוהול ומעוררו הנפשיים התראופטי (עניין זלנצקי), שהיה "שתיי לחלוטין ואחו זחרחרת" (עניין רומנץקו), שהיה "שיכון מאד בעת ביצוע המעשה" ותואר על ידי שוטרים ועדים כמו שהוא "במצב מסטול למגררי, שיכון מסריך, מזיע, רואים דבר כזה רק בסרטים" (עניין סטקלר פסקאות 66-67 לפסק דין של השופט ארבל). ברי כי מדיניות משפטית עומדת מאחוריו רף גבוהה זה..." (פסקאות 13 ו-14 לפסק הדיון).

ומן הכלל אל הפרט.

בעניינו, ההגנה לא הניחה שום תשתיות ראייתית להוכחת שכרותן של הנאשומות בעת שביצעו את מעשה הרצח. כך שלמעשה, שכחות שczאת, ככל שהיא, נלמדת מפיהן של הנאשומות בלבד בלי שנמצאו לה כל תימוכין. וביתר פירוט.

בנסיבותיהם עתרו הסוגרים לראות בעדות בני זוגן של הנאשומות, דימה ואריך שולקין, משום תימוכין לגרסת הנאשומות ביחס לשכרותן. ואולם, בחינת עדותם של בני הזוג הופכת את עתירת ההגנה לחרב פיפויות, שכן גם גאריך וגם דימה העידו שביל הרצח, סמוך לשעה בה עזבו הנאשומות את הבית, ישבו ארבעתם יחד לאכול ארוחת ערב ובארוחה זו או לאחריה לא ארכו שום דבר חריג (עמ' 58 ועמ' 75 לפרו). אף אחד מהם לא נשאל ולא סיפר דבר אודות שתיתית אלכוהול מופרצת או שתיתית אלכוהול בכלל עובר ליציאת הנאשומת מהבית.

בהקשר זה לא ניתן לצין, כי גם עת/3 אנדרי מוסקוביץ', שהיה הנagg שהסיע את הנאשומות בליל הרצח לבתו של המנוח, מסר בעדותו שלא הבין בשום התנהוגות חריגה אצל הנאשומות והתנהוגות הייתה רגילה.

בניסיון להרים את נטל ההוכחה המנוח על כתפייה, הוסיף ההגנה וטענה שאינה אלכוהוליסטית אשר במשך השנים התאשפה שוב ושוב במוסדות גמילה ולכך, לא ניתן לראות בה כמי שבוחרת לשנות אלכוהול ובאופן פרטני יותר, כדי שהכינסה עצמה למצוב של שכורות במודע ובפעולה רצונית.

דא ערך, שגם טענה זו נתונה בעלים וחולת עדותה של أنها עצמה, לא הוציאו שום ראיות לביסוסה. אמנם, הדברים באו לידי ביטוי בשתי חווות הדעת שהגינה ביחס אליה, אך מחברי הדוחות, הגב' לבנקרון וד"ר רסובסקי, העידו שניהם, כי במידה על עברה של أنها מפיה וגם בפניהם מעולם לא הוציאו מסמכים כלשהם שיכולים לתמוך בדבריה אודות עברה.

מן העבר השני, דוקא בנסיבותיה של הנאשומת ניתן למצוא אינדייקציות רבות לכך, שבעת ביצוע מעשה הרצח ואף לפני ולאחריו הייתה בהן מודעות מלאה למשהיהן. רוצה לומר, סקירת הפעולות שביצעו הנאשומות מלמדת על מחשבה ותכנון ומוליכה למסקנה בדבר פיכחותן ומודעותם למעשה ולתווצאתו, וזאת על-פי כל אמות המידה שנקבעו בפסקה לבחינת טענת השכורות והשפעתה על מודעות העושה למעשי. לשם הדגמה נבחן כמה מעשי הנאשומת, לפי סדרן כרונולוגי, מהרגע בו עזבו את ביתן באshedod ועד שבו אלו לאחר הרצח:

ונתחל מהתחלה. את דרכן לבית המנוח עשו הנאשומות במוניות. בעדותן, סיפרו שתיהן כי שיקרו לנagg שהסיע אותן מאshedod לתל אביב משום שרצו להסתיר מןנו שקבעו עם ל��וח. מעבר לכך, לא הסתפקו בשקר המילולי וביקשו מןנו להודיע אותן במרחך מה מביתו של המנוח כדי שלא יוכל לדעת לאן פניהן מועדות. מהמקום בו ירדו המשיכו לлечת באופן עצמאי עד שהגיעו לדירה.

כך גם האופן בו בוצע הרצח, לרבות החלטות שקיבלו הנאשומות במהלךו, מעיד על תכנון ועל מחשבה מופקחת. מרגע כניסה לדירה ולאורך כל האירוע הן פעלו בשיתוף פעולה מלא: أنها הסיפה את דעת המנוח בעוד שMRIינה הכנסה לכוסו, בבחש, סם מסוג אקסטזי בו הציגו מראש. לאחר מכן, הניחו כרית על ראשו, דקרו אותו בשני סכינים ולאחר מכן הבחנו שהוא עדין מגלה סימני חיים, החליטו שהן חייבות לסייע את שהתחילה ולהביא למותו ולשם כך לקחו שקיית נילון ובאמצעותה ביצעו פעולות המתה נוספת וחנקו אותו. הכל כדי להבטיח ול證וד את מותו.

גם בשלב הבא פעלו באופן רצינאי ומודע, כאשר חיפשו בדירה ובבגדי המנוח כסף. את הכסף חילקו ביןיהם בקור רוח

ובأدישות, כשהן עדין בדירה במרקח לא רב מהמנוח, שהתבוסס אותה עת בדמותו כשהוא דקור וחונק בשקיות הנילון.

את נקודת השיא של המודעות וקור הרוח בהן פועלו הנאשומות, ניתן לראות בהחלטתן לאסוף ולחתן עמן מהדירה כל ראייה העוללה להפלילן ואף להציג את הדירה כדי להשמיד כל בדיל ראייה שאולי הותירו אחריהן.

מצב הפיכון והמודעות ניכר גם בהתנהלותן של הנאשומות לאחר שעזבו את הדירה, כנראה: סמוך לשעה 00:20 לפנות בוקר הן שמו פעמיין חזרה לביתן באshedot במוניטי, כשהשകית עם הריאות והטלוייה שפירקו מהדירה עמן. בדרך התמקחו עם נהג המונית על דמי הנסיעה ואף התקשרו לדימה כדי שניהל עמו מ"מ על המחיר הגבוה שדרש. כשהגיעו לעדן התרחקו מעט ונפטרו מהשકית עם הריאות לאחר שהשליכו אותה לפח מרוחק. ראייה נוספת למצבן מציה בעובדה שבחקירתה במשטרה, חמישה ימים לאחר מכן, זכרה מרינה את המקום המדיוק בו זרקו את השקית ואף ציירה לחוקרים מפה מאולתרת של בה צינה את מקום הפח.

דוגמאות אלה מצביעות בבירור על מעשים שנעשו מתוך החלטה ושיקול דעת ומtower הבנה ומודעות למהותם. لكن, גם אם נניח כי בשעת הרצתה נמצאה בדמן של הנאשומות ריכוז גבוה של אלכוהול, הריאות מצביעות על כך שלא היה בשכוותן כדי להשפיע כהוא זה על תודעתן, על הבנתן או על יכולתן לשלוות במעשייהן.

היווצר הוא אפוא, שהאגנה לא עברה את המשוכה הראשונה להוכחת סיג השכוות, דהיינו, לא הוכיחה שהנאשומות פועלו "במצב של שכורות", ממשמעו של מצב זה על פי אמות המידה שנקבעו בפסקה. אשר על כן, כי סיג השכוות אינו חל בענייננו וטענת הגנה זו נדחתה.

ענישה מופחתת - סעיף 300א(ג) לחוק

טענה אחרונה בפי הסגנורים היא הטענה לתחולתו של סעיף 300א(ג) לחוק, שכותרתו "ענישה מופחתת". מבלי להיכנס לשאלת אם מותר או נכון היה להעלות טענה זו, שמעצם טיבה שייכת לשלב גזרת הדין, בשלב זה בו טרם הוכרע דין של הנאשומות, עמדתי היא כי גם לגופה, דין הטענה להידחות. ואבאר.

סעיף 300א(ג) קובע חריג לגזרת עונש החoba המוטל עפ"י החוק על מי שהורשע בעבירות רצח, וזה לשונו:

"על אף האמור בסעיף 300, ניתן להטיל עונש קל מהקבוע בו, אם נבערה העבירה באחד מכליה:

...

(ג) כשהנאשם היה נתון במצב של מצוקה نفسית קשה, עקב התעללות חמורה ומתמשכת בו או בגין משפחתו, בידי מי שהנאשם גרם למוות".

על מהותו של חריג זה עמד ביהם"ש העליון בע"פ 5413/97, **דימיטרי זורבליב נ' מדינת ישראל**, נה (2) 541:

"**תכליתם של סעיף 300 של חוק העונשין ושל עונש המאסר שקבע המחוקק לצדן של העבירות לפי סעיף משנה (א) הייתה לבטא את קדושתם של החיים כערך עליון ולהתריע באוזני הכל כי מי שיüber על איסור זה של "לא תרצח", יצטרך לשלם על כך בשלילת**

חרותו ל תמיד. סעיף 300א מבטא את הצורך לתת מענה במקרה החriger, כאשר גם אם אין מנוס מלהטיבע על מצחו של העברין את אות "הרצו", אף שמעשה ההמתה אירע במצב של דחק קיצוני, עלולה גזרתו של מאסר עולם לנאים מסווג זה לטעתقلب תחושה של אי-צדק מסוים, ועל-כן תור המחוקק אחר מוצא שיאפשר בנסיבות אלו לגזoor עונש קל יותר מעונש החובה.

בע"פ 4419/95 חדד נ' מדינת ישראל [13], בעמ' 767, הביע כבוד השופט קדמי, בהתייחסו לסעיף 300א, את הדעה כי זהה הוראה המבטאת למעשה "...התחשבות בגילוי מיוחד של 'קינטור', שאין בכוחו - על-פי ההלכה הפסוקה - כדי להפחית את חומרת העבירה מרצח להריגה". השופט קדמי גם טרח להבהיר כי "מן הראוי לישם הוראה זו בנסיבות מרובה ובנסיבות נדירות בלבד, בלי לשכון שאיפלו הוכח 'קינטור' כמשמעותו בסעיף 301(א) לחוק העונשין, לא היה בכוחו אלא להביא לכך שהעונש המרבי שהמחייב צפוי לו יעמוד רק על עשרים שנות מאסר" (שם, בעמ' 767).

במקרה שלפנינו, טענו הסגנורים, בלשון רפה ומליל להניח כל תשתיות ראייתית מתאימה, שנסיבות חיון הקשות של הנאשומות גרמו להתדרדרותם לעיסוק בזנות ולשימוש באלכוהול, ובסופו של דבר, אף הובילו אותן לביצוע הרצח.

לביסוס הטענה הגיעו שתי חוות דעת של שני מומחים, האחת - חוות דעת של מומחית בתחום עבירות סחר בנשים ועיסוק בזנות, והשנייה - חוות דעת פסיכולוגית.

בקצירת האומר אצ"ן, כי חוות הדעת הראשונה עליה חתומה הגברת נעמי לבנקרון, הינה חוות דעת תיאורית שאינה קשורה כלל למערך העובדתי-ראייתי של המקרה שלפנינו והמסקנות שהוסקו בה, ככל שלאה מתייחסות להלך הנפש של הנאשומות, אין נמצאות כלל בתחום מומחיותה של עורכת חוות הדעת. כמו כן, המומחית ניזונה אף ורק מהסיפורים שסיפרו לה הנאשומות על חיון עובר לביצוע העבירה ולא הובאה בפניה כל ראייה שעשויה לתמוך בהם במסיפוריהם.

חוויות דעתו של הפסיכולוג, ד"ר אורן רסובסקי, מבוססת גם היא על דברי הנאשומות בלבד, ואין בה כל התמודדות או התייחסות לחומר הראיות נשוא המקרה שלפנינו. למעשה, חוות הדעת מפרטת את ממצאי האבחון שערך ד"ר רסובסקי באשר למצב הנפשי במועד האבחון, דהיינו, חדשים לאחר מעצרן, ומטבע הדברים, אין בה כדי ללמדנו אודות מבחן בעת ביצוע העבירה. בנוסףו, אמר המומחה מפורשות כי הוא אינו יכול לקבוע, האם כאשר ביצעו את העבירה היו הנאשומות במצב בו לא הבינו את הפסול שבמעשהיהם ועמדו ביחס למצוקה בה היו בעת הרלוונטיות, כאשר ביצעו את העבירה, היא תוצר של הסקת מסקנות, היא ותו לא.

במצב דברים זה ברוי כי חוות הדעת אין מהוות תשתיות ראייתית מספקת لكביעת שתי הנאשומות הי"מ במצב של מצוקה نفسית קשה" בעת ביצוע העבירה. מכל מקום, גם אם הינו מקבלים את עדמת המומחים וקובעים שהנאשומות הי"י במצבהنفسית בעת הרלוונטיות, עדין אין חולק על כך, שהמנוחה מעולם לא פגע בהן (את מרינה הוא אפילו לא הכיר) ולא היה לו שום קשר למבחן הנפשי. בהקשר זה יש לציין, שלא נעשה כל ניסיון רציני מצד ההגנה להסביר מדוע עלינו להניח שהנאשומות הפנו את הкусים שהצטברו בהן משך שנים דזוקא כלפי המנוח, או מדוע הגיעו לנקודת שבר, בה איבדו שליטה על מעשייה, דזוקא ביום הרצח.

סיכון של עניין, לא הוכח שהנאשנות היו נתונות "במצוקה נפשית חמורה", וודאי שלא עקב "התעללות חמורה ומתחשבת" מצדו של המנוח. משלא הונחה התשתית הראיתית הבסיסית הדרישה כדי ליהנות מהוarrant סעיף 300(ג) חוק, הרי שדין הטענה להידחות.

עבירות הרצח

עבירת הרצח קבועה בסעיף 300(א) לחוק לאמור:

העשה אחת מלאה יאשם ברצח ודינו - מאסר עולם ועונש זה בלבד:

(1) גורם בمزיד, במעשה או במחדר אסורים, למוות של אביו, אמו, סבו או סבתו;

(2) גורם בכוונה תחילה למוות של אדם;

(3) גורם בمزיד למוות של אדם תוך ביצוע עבירה או תוך הכנות לביצועה או כדי להקל על ביצועה;

(4) גורם למוות של אדם כ שנעבירה עבירה אחרת, כדי להבטיח לעצמו, או למי שהשתתף ביצועו אותה עבירה, בריחה או הימלטות מעונש".

עתירת התביעה בסיכון הייתה כי בית המשפט ירשיע את הנאשנות בשלוש החלופות האחרונות של העבירה, דהיינו, בסעיפים 300(א)(2), 300(א)(3), 300(א)(4).

נבחן את התקיימות יסודות העבירה על חlüופותיה הרלוונטיות בענייננו.

רצח בכוונה תחילה (סעיף 300(א)(2))

סעיף 301 החוק העונשין מגדר מהו "cona תחילה" הנדרשת לשם הרשעה בעבירה זו, ולפיו כוונה תחילה מיוחסת למי שהחליט להמית אדם "והמיתו בדם קר, בלי שקדמה התגרות בתכו' למעשה, בנסיבות שבן יכול לחשב ולהבין את תוכנות מעשיו, ולאחר שהcin עצמו להמית אותו או שהcin מכשיר שבן המית אותו".

כמו כן, בסעיף 301(ג) נקבע כי: "כדי להוכיחcona תחילה, אין צורך להראות שהנאשם היה שרוי בהלך נפש מסוים בזמן פלוני, או תוך תקופה פלונית שלפני ביצוע העבירה, או שהמכשיר שבן בוצעה הוכן בזמן שלפני המעשה".

הלכה למעשה, יסוד הכוונה תחילה בניו שלושה מרכיבים מצטברים שעלה התביעה להמית, הכנה, והעדר קינטו.

בית המשפט העליון עמד לא אחת על פרשנות היסוד הנפשי המיעוד לעבירה זו. בע"פ 2948/03, **אולג ברזובסקי נ'**

מד"ג, מיום 20.6.05 סוכמה ההלכה הנוגעת לכך לישנה:

"החלטה להמית עניינה יסוד נפשי שבביסו חזות מראש של אפשרות התרחשותה של תוצאה קטלנית, ורצון כי היא תתmesh. זהה מחשבה פלילתית מיוחדת אשר להוכחה נעזרים בחזקה כי אדם מתכוון, דרך כלל, לתוצאות הטבעיות הנובעות מהתנהגותו. הנחה זו ניתנת לסתירה על ידי הנאשם, ואם אין בראיות כדי להצביע על כונה אפשרית אחרת, הנחה היא כי מי שגרם למותו של אדם על ידי מעשה אשר על פי טיבו מיועד לגרום לתוצאה קטלנית גם התכוון בלבו להביא לתוצאה טבעית זו, הנובעת ממשעהו. יסוד הכהנה שבסעיף 301 לחוק הוא יסוד פיזי טהור שענינו הכהנה למעשה המתה, ובכלל זה הכהנה של מכשיר המיועד לביצוע מעשה המתה. לעיתים קרובות, ההחלטה להמית ומעשה הכהנה שלובים זה בזה; ואחרון, נדרש העדר קינטור קודם למעשה המתה, קרי: העדר התגורות בתכווף לפני המתה, אשר הביאה לכך שהנאשם לא יכול לחשב ולהבין את תוצאות האובייקטיבי עונה לשאלת האם התנהגותו המתגורה של הקורבן השפיעה על הנאשם צדו שגרמה לו לאובדן שליטה עצמית עד כדי כך שלא יכול היה לחשב ולהבין את תוצאות מעשו; ואילו המבחן האובייקטיבי עונה לשאלת האם אדם מן היישוב במצבו של הנאשם המסתוי היה עלול לאבד שליטה עצמית ולהגביל באורך קטלני בדרך בה נהג הנאשם (ע"פ 759/97 אליאביב נ' מדינת ישראל, פד"י נה(3) 459, פסקה 4; ע"פ 728/84 חרמן נ' מדינת ישראל, פד"י מא(3) 617, פסקה 10; ע"פ 686/80 סימנטוב נ' מדינת ישראל, פד"י לו(2) 253, 261-2; ע"פ 655/78 שמידמן נ' היוזץ המשפטי פד"י לד(1) 72, 63; ע"פ 563/79 عبدالה האדי נ' מדינת ישראל, פד"י לד(2) 608; ע"פ 396/69 בנו נ' מדינת ישראל, פד"י כד(1) 561, 579; ע"פ 6167/99 בן שלוש נ' מדינת ישראל; ע"פ 402/87 מדינת ישראל נ' גנדי, פד"י מב(3) 383; ע"פ 357/95 ויצמן נ' מדינת ישראל, פד"י נא(4). (577).

ומן הכלל אל הפרט.

באשר ליסוד העובדתי, כבר קבועתי, שמדוברות בביצוע המעשה הפיזי של המנוח הוכחה מעבר לכל ספק סביר.

גם באשר ליסוד הנפשי סבורני, שהוכחו כל האלמנטים הנדרשים לרצח בכונה תחיליה. הוכחה החלטה להמית, הוכחה הכהנה, והוכח העדר קינטור. וביתר פירוט.

על קיומה של החלטה להמית ניתן ללמוד בבירור מנסיבות הרצח ומאופיו הפגיעה בגופה של המנוח.

פעולות המתה הרבות שביצעו הנואמות, ובכלל זה, דקירת המנוח בסכין תשע פעמים, חניקתו בכנית, חניקתו באמצעות שקית נילון וניסיון להציגו, מלמדות מאליהן על כוונת קטילה ומוליכות למסקנה ברורה, כי גמלה בלבין החלטה להמית את המנוח תוך שנטקיימה אצלם חזות מראש של התוצאה הקטלנית ורצון כי היא תתגשם.

יסוד הכהנה בא לידי ביטוי בבדיקה האם ההחלטה למתה והتبטא בנסיבות הסכינים ושקית הנילון שמצאו בבית המנוח ובאמצעותם ביצעו את פעולות המתה.

ביחס ליסוד של העדר קנטור, הרי שאין כל מחלוקת על כך, שהמנוח לא התרגה ולא קנטר את הנאשנות קודם להמתתו וטעה צאת אף לא הוועתה ע"י ההגנה בשום שלב.

לאור מסקנתי בדבר התקיימות יסודותיה של עבירות הרצח הכלכלית, קרי, רצח בכונה תחילה, הרי שלהרשות הנאשנות בחלופות האחירות של עבירת הרצח אין נפקות מעשית. יחד עם זאת, לאור עתירת התביעה אבחן בקצחה את קיומן של חלופות הרצח الأخירות בעניינו.

רצח בمزיד תוך ביצוע עבירה אחרת (סעיף 300(א)(3))

בע"פ 2948/03, **ברזובסקי נ' מד"י**, (ניתן ביום 20.6.05), סיכם בית המשפט העליון את ההלכה ביחס ליסודות העבירה של רצח אגב ביצוע עבירה אחרת, בזו הלשון:

"המתת אדם תוך ביצוע הכנות לביצועה, או כדי להקל על ביצועה מחיב יסוד נפשי של "מציד" כדי להיחשב לרצח. נדרשת לעניין זה מודעות לאפשרות הגרימה של תוצאת המות, וכי ביסוד חפצי של פיזיות ביחס לתוצאה זו ... יש הכרח בנסיבות התוצאה הקטלנית דוקא ואין די בחזות מראש פגיעה גופנית ממשית כמו בעבירות הריגת.

לצורך הוכחת מרכיב זה של היסוד נפשי ניתן להיעזר ב"חזקת המודעות" שמשמעותו הוא כי על פי נסיבות העניין, אדם מודע למשמעות התנהגוותו מבחינת טבעה הפיסי ואפשרות גרים התוצאות הטבעיות העשויות לצמוח ממנה (ע"פ 3398/91 סמי כהן נ' מדינת ישראל, פד"י מז(3) 406). מבחינת נסיבות ביצוע העבירה, נדרש כי היא תענה על אחת החלופות הבאות: תוך ביצוע עבירה; תוך הכנות לביצועה, או כדי להקל על ביצועה. גרם המות מתלווה לעבירה העיקרית ואיןו חלק אינטגרלי ממנה. החלופה האחרונה המדוברת בהקללה על ביצוע העבירה האחראית כורכת בכוננה מיוחדת המלווה את התנהגוות האסורה (קדמי, שם, עמ' 629, 633). لكن, נדרשת פיזיות לגבי התוצאה הקטלנית וכוננה מיוחדת לגבי החלופה של הקללה על ביצוע העבירה האחראית (ע"פ 4577/98 דין נ' מדינת ישראל, פד"י נח(2), 405; ע"פ 3168/98 עמרני נ' מדינת ישראל)".

בעניינו, התשתיות העובדתית מוליכה למסקנה חד-משמעות, ולפיה, הנאשנות מקיימות גם את מרכיבי עבירת הרצח על פי סעיף 300(א)(3). מן הפן העובדתי, עולה בבירור כי הן גרמו בمزיד למות המנוח תוך ביצוע עבירת שוד וכי להקל על ביצועה. ובאשר להלך הנפש, הרי שמכוח קל וחומר ניתן לקבוע שהתקיים בהן גם היסוד הנפשי של פיזיות ביחס לתוצאה הקטלנית.

רצח לשם הימלטות לאחר ביצוע עבירה (סעיף 300(א)(4) לחוק)

בע"פ 4711/03, **אבו זeid נ' מד"י**, (ניתן ביום 15.01.2009), עמד בהם מ"ש על פרשנותו של הסעיף, וכן נפסק:

"חלופה זו מתייחסת למעשה גרים מות מתוך מטרה להבטיח ברירה או הימלטות מעונש הצפוי בגין ביצועה של עבירה אחרת. תכילתיה של הוראת הסעיף, הינה, אפוא, הרתעת עבריין אשר ביצע

עבירה פלילתית, מסיכון חי אדם לשם הימלטות מעונש או לשם הבטחת מנוסתו מזרת האירוע. 29. היסוד העובדתי של העבירה כולל רכיב התנהוגתי של "גריםה למותו של אדם" ורכיב תוכאי של גריםת מוות, וכן נסיבה של קיומן "עבירה אחרת", אשר לשם הימלטות ממוקם ביצהעה או **מנשיאה בעונש בגינה בוצע מעשה גרם המוות**. היסוד הנפשי של העבירה כולל מודעות לאפשרות גריםת המוות ופזיותו ביחס לתוכאה זו, וכן מטרתה של "בריחה או הימלטות מעונש".

כאמור לעיל, כולל היסוד העובדתי של עבירה זו גם נסיבה של "עבירה אחרת", אשר לאחר ביצועה ובמטרה להימלט מעונש בגינה, בוצע מעשה גרם המוות.

מדוברים אלה אנו למדים, שמעשה הרצח, על פי חלופה זו, נועד כדי להבטיח בריחה או הימלטות מהעונש הצפוי בגין עבירה אחרת שבוצעה. לשון אחר. הסעיף מכטיב, הלכה למעשה, דרישת לסדר כרונולוגי, מהותי ומחייב, שביצוע העבירה האחרת יקדם את מעשה הרצח.

במקרה נשוא דינוינו, הנאשנות קודם רצחו את המנוח ורק לאחר מכן גנבו ממנו כסף ומיטלטלין, כך שמיד על פני הדברים ומוביל להידרש לניתוח עמוק של יסודות העבירה, ניתן לומר, שמעשה הרצח לא בוצע כדי לאפשר את הימלטותן מזרת הפשע או מהעונש הצפוי להן.

סוף דבר

לאור המפורט לעיל, אציג לחבריו להרשיע את שתי הנאשנות בעבירה של רצח בכונה תחיליה, לפי סעיף 300(2) לחוק וברצח אגב ביצוע שוד, לפי סעיף 300(א)(3) ולזכותן פורמלית מעבירת רצח, לפי החלופה הקבועה בסעיף 300(א)(4) לחוק.

בנוסף, על יסוד הקביעות העובדיות עליהם מושתתת הכרעת הדיון, כמפורט לעיל, ובהתחשב בעבירה העיקרית בה הורשו, לא העמקנו בדיון בעבירות הנוספות מעבר לעולה מן העובדות.

אציג לחבריו להרשיע את הנאשנות גם בעבירות הבאות:

1. **צתה - עבירה על סעיף 448(א) לחוק יחד עם סעיף 29(א) לחוק.**
2. **השמדת ראייה - עבירה על סעיף 242 לחוק יחד עם סעיף 29(א) לחוק.**
3. **шибוש הליכים - עבירה על סעיף 244 לחוק.**

השופט ר' בן יוסף:

הנני מסכים ל חוות דעתה של חברת**, השופטת מרים דיסקון**, על כל חלקיה.

השופטת נ' אחיטוב (אב"ד)

אף אני מסכימה לחוות דעת חברתי, השופטת דיסקון, על כל חלקייה.

אשר על כן, הננו מרשיינים את הנאשומות בעבירות של רצח בכוונה תחיליה, הוצאה, השמדת ראייה ושיבוש הליכים כפי שפורט בחוות דעתה של כב' השופטת דיסקון.

ניתנה והודעה היום, כ"ט תשרי התשע"ה, 23 אוקטובר 2014, במעמד הצדדים והנאשומות.